

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

підготовки бакалавра

спеціальності D1 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Цифровий облік та консалтинг

Силабус освітнього компонента ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ підготовки бакалавра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D1 Облік і оподаткування за освітньо-професійною програмою Цифровий облік та консалтинг.

Розробники: Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент;
Роман ЯНУШ, Front-end розробник ТОВ «ВЕЛЬЮТЕК»; інженер з комп'ютерних систем ТзОВ «Алфаінтерпласт».

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
Цифровий облік та консалтинг:

Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 9 від 05 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D1 Облік і оподаткування Цифровий облік та консалтинг Перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативний
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
		Лекції – 16 год.
		Практичні – 14 год.
ІНДЗ: немає		Лабораторні – 14 год.
		Самостійна робота – 70 год.
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Фатенок-Ткачук Алла Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація:

Мобільний телефон (Viber) +38-097-736-01-53

Електронна пошта: Fatenok-Tkachuk.Alla@vnu.edu.ua

Януш Роман Ігорович, ТОВ «ВЕЛБЮТЕК» Front-end розробник; ТЗОВ «Алфайнтерпласт», інженер з комп'ютерних систем.

Контактна інформація:

Мобільний телефон (Viber) +380502984126

Електронна пошта: yanush.roman2023@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Основи цифрової грамотності» належить до циклу загальної підготовки та спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з основами інформаційних технологій сервісів, шляхів їх застосування здобувачів спеціальності «Облік і оподаткування», формування теоретичних знань та набуття компетенцій забезпечення інформаційними технологіями процесу обліку, аналізу, оподаткування, контролю.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі освіти отримали під час вивчення освітніх компонентів «Групова динаміка та комунікації (тренінг)», «Культура та етика ведення бізнесу», «Інформаційно-комунікаційні технології».

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню таких освітніх компонентів, як: «Навчальна практика з використання цифрових інструментів в бухгалтерському обліку», «Спеціалізовані інформаційні системи в обліку», «Цифрові інструменти в обліку бюджетних установ», «Бізнес-аналітика в цифровому просторі», «Цифрові технології в оподаткуванні суб'єктів господарювання», «Звітність підприємств у цифровій економіці» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента є формування у майбутніх фахівців за професійним спрямуванням з обліку і оподаткування системних знань практичних навичок в користуванні інформаційними ресурсами, що спрощують роботу бухгалтера.

Основними **завданнями** освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти інноваціями

у сфері інформаційних технологій та шляхів їх використання в обліково-аналітичних процесах та збереженні облікових цифрових даних.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Основи цифрової грамотності» набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Soft skills

Критичне мислення та цифрова гігієна: здатність розрізняти достовірну інформацію від маніпуляцій, оцінювати ризики в цифровому просторі.

Цифрова адаптивність (Lifelong Learning): готовність до швидкого опанування нових інтерфейсів та оновлень ПЗ.

Цифровий тайм-менеджмент: вміння використовувати цифрові календарі, task-менеджери та сервіси автоматизації для планування робочого часу бухгалтера.

Стійкість до цифрового стресу: навичка зберігати продуктивність при технічних збоях, зміні алгоритмів роботи або в умовах кіберзагроз.

Цифровий етикет (Netiquette): культура ділового листування в месенджерах, електронній пошті та через системи ЕДО.

Колаборація у віртуальному середовищі: навички ефективної командної роботи в хмарних сервісах (Google Workspace, Microsoft 365) та спільне редагування документів.

Етичне використання ШІ: розуміння меж відповідальності при використанні ChatGPT чи інших ШІ-інструментів у професійній діяльності.

Цифрова відповідальність: усвідомлення наслідків за розголошення персональних даних або порушення конфіденційності клієнтів.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. роб.	Лабор. роб.	Сам. роб.	Конс.	Форми, методи навч. та контр. / Бали
Тема 1. Цифрова грамотність: поняття, актуальність, роль у повсякденній та професійній діяльності	14	2	2	2	8	-	РЗ/К, ІТК / 8
Тема 2. Хмарні технології збереження даних	18	2	2	2	10	2	ЕК, РЗ/К, Р, Т / 8
Тема 3. Основи кібербезпеки	16	2	2	2	8	2	РЗ/К, ІТК / 8
Тема 4. Захист власних даних в інформаційному просторі	14	2	2	2	8	-	Симулятор «Персональна кібергігієна», РЗ/К, Р, Т / 8
Тема 5. Сучасні інформаційні технології в обліку і оподаткуванні	16	2	2	2	10	-	Вебінар від стейкхолд., РЗ/К, Р, Т / 8
Тема 6. Електронний кабінет платника податків	12	2	-	2	8	-	РЗ/К, Р, Т / 8
Тема 7. Штучний інтелект для потреб бухгалтера	18	2	2	2	10	2	НМЛ, РЗ/К, Р, Т / 8
Тема 8. Криптовалюта та смарт-контракти в обліку	12	2	2	-	8	-	РЗ/К, Р, Т / 8
Підсумкова контрольна робота **			2				30
Разом	120	16	14	14	70	6	100
Всього							100

* НМЛ – самостійна робота з навчально-методичною літературою; РМГ – робота в малих групах та презентування дослідницького завдання; РЗ/К – розв’язування задач/кейсів; Т – тести; Р – реферат; ІТК – інтерактивне тестування на платформі Kahoot; ЕК – екскурсія в установі стейкхолдера; КР – контрольна робота.

** Підсумковий контроль може бути замінений результатом неформальної освіти, а саме сертифікатом Цифрограм 2.0 для громадян <https://osvita.diiia.gov.ua/digigram>

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, виконання індивідуального завдання, яке передбачає розв'язання практичних задач та кейсів. Порядок виконання індивідуального завдання викладено у методичних рекомендаціях до самостійної роботи. Результат дослідження має бути представленим у вигляді презентації.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.](#)

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти зобов'язаний старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 1 підсумкову контрольну роботу, яка може проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- розв'язування практичних завдань.

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.01.2024 р.](#) та [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, набутих здобувачами

вищої освіти у формальній, неформальній та інформальній освіті, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень Волинського національного університету імені Лесі Українки. [Порядок про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.](#)

Результати навчання можуть бути визнані за умови їх відповідності програмним результатам навчання, визначеним силабусом освітнього компонента, за результатами подання підтвердних документів (сертифікатів, свідоцтв, програм курсів, портфоліо виконаних робіт тощо) та їх експертної оцінки викладачем і відповідною комісією.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 24 кредити.

Політика щодо можливості отримати додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендіальних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідації академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань).

Перелік теоретичних питань до заліку:

1. Визначення цифрової грамотності.
2. Чому цифрова грамотність є актуальною у сучасному світі?
3. Складові цифрової грамотності.
4. Як цифрова грамотність впливає на професійну діяльність?
5. Приклади застосування цифрових навичок у повсякденному житті.

6. Цифровий етикет: правила спілкування у цифровому середовищі.
7. Основні принципи захисту особистої інформації в Інтернеті.
8. Використання цифрових ресурсів для самоосвіти.
9. Відмінності між цифровою грамотністю та комп'ютерною грамотністю.
10. Виклики та перспективи цифрової грамотності в обліку та оподаткуванні.
11. Що таке хмарні технології?
12. Класифікація хмарних сервісів (SaaS, PaaS, IaaS).
13. Переваги використання хмарних технологій.
14. Недоліки та ризики хмарних технологій.
15. Як забезпечується збереження даних у хмарі?
16. Хмарні платформи: огляд популярних сервісів (Google Drive, Dropbox, OneDrive).
17. Використання хмарних технологій у спільній роботі.
18. Роль хмарних технологій у розвитку дистанційної освіти.
19. Хмарні технології в бізнесі: можливості та виклики в обліку та оподаткуванні.
20. Як правильно обирати хмарний сервіс для особистих і професійних потреб?
21. Поняття кібербезпеки та її актуальність.
22. Основні загрози кібербезпеці у сучасному світі.
23. Що таке фішинг? Як захиститися від нього?
24. Роль антивірусного програмного забезпечення у кібербезпеці.
25. Основи створення надійних паролів.
26. Шкідливе програмне забезпечення: типи та приклади.
27. Нормативно-правове забезпечення захисту персональних даних.
28. Кібербезпека у соціальних мережах.
29. Що таке багатофакторна аутентифікація і як її налаштувати?
30. Використання інформаційних систем в обліковій діяльності.
31. Популярні програми для ведення бухгалтерського обліку.
32. Як автоматизація облікових процесів впливає на ефективність роботи?
33. Інформаційні технології для розрахунку та обліку податків.
34. Роль електронних документів в обліковій діяльності.
35. Як змінюється податкове адміністрування завдяки цифровізації?
36. Переваги використання CRM-систем у фінансовій діяльності.
37. Безпека даних в інформаційних системах для обліку.
38. Хмарні платформи у бухгалтерському обліку: можливості та ризики.
39. Використання штучного інтелекту для аналізу фінансових даних.
40. Що таке електронний кабінет платника податків та його можливості?
41. Процедура реєстрація та використання електронного кабінету платника податків.
42. Контрольні функції електронного кабінету
43. Як подати декларацію через електронний кабінет платника?
44. Безпека використання електронного кабінету платника податків.
45. Переваги електронного кабінету для фізичних осіб.
46. Особливості інтеграції електронного кабінету з іншими податковими сервісами.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Андрощук О., Головченко О., Литовченко Г., Петрушен М. Аналіз поняття хмарні технології: види, категорії, переваги та недоліки. *Молодий вчений*, 2021 (94). <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-19>
2. Гулак Г. М. *Методологія захисту інформації. Аспекти кібербезпеки: навчальний посібник*. К.: Видавництво НА СБ України, 2020. 256 с.
3. Дія.Освіта. *Дія.Освіта*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
4. Когут Ю.І. *Кібербезпека та ризики цифрової трансформації компаній: практичний посібник*. Київ : Консалтингова компанія «СІДЖОН», 2021. 372 с.
5. Мерінова С. В., Половенко Л. П. Хмарні технології в управлінні бізнес-процесами на сучасному підприємстві. *Здобутки економіки*, 2024 (10). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14003546>
6. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України № 2801-IX від 01.12.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
7. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України № 1591-IX від 30.06.2021 - вводиться в дію з 01.08.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
8. Фатенок-Ткачук А. О. Організація системи захисту цифрової інформації у фінансовому обліку. *Економічний часопис ВНУ ім. Лесі Українки*. 2025. №. 4 (40) С. 72–81. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-04-72-81>
9. Фатенок-Ткачук, А., Скорук О., Януш, Р., & Захарчук І. (2024). Використання штучного інтелекту в обліково-аналітичних процесах. *Економічний часопис ВНУ ім. Лесі Українки*. 2024. № 2. С.21–29. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-02-21-29>
10. Фатенок-Ткачук, А., Януш, Р., & Гузьо, М. Візуалізація облікових даних для прийняття ефективних управлінських рішень. *Економіка та суспільство*, 2024. (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-174>.
11. Януш Р. І. Економіко-математичне моделювання як основа обліково-фінансових програм. *Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування: матеріали VI науково-практичної міжнародної конференції* (м. Луцьк, 16 травня 2024 року). – Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2024. URL: <http://surl.li/tenfff>
12. Alla Fatenok-Tkachuk, Ivanna Matviichuk, Myroslava Kulynych, Anna Safarova, Olena Skoruk, Roman Yanush, Andrii Gadzevych, Oleh Kulai (2024). Hypothetical approach to external environment factors evaluation from the viewpoint of variability to ensure the enterprise development. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. Vol. 14, Issue 01 (14/01), June, 2024, ISSN 1804-7890, ISSN 2464-6733 (Online). DOI number for your academic records: <https://doi.org/10.33543/1401>
13. Bader Alouffi, Muhammad Hasnain, Abdullah Alharbi. A Systematic Literature Review on Cloud Computing Security: Threats and Mitigation Strategies. *IEEE Xplore*, 2021. <https://ieeexplore.ieee.org/document/9404177>
14. ISO/IEC TR 27019:2013 Information technology – Security techniques – Information security management guide lines based on ISO/IEC 27002 for process control systems specific to the energy utility industry (Інформаційні технології. Методи захисту. Настанова щодо менеджменту інформаційної безпеки на основі ISO/IEC 27002 для систем керування процесами в індустрії енергетичних сервісних програм).
15. Ramanpreet Kaur, Tomaž Klobučar, Dušan Gabrijelčič. Artificial Intelligence for Cybersecurity: Literature Review and Future Research Directions. *ResearchGate*, 2023. <http://dx.doi.org/10.1016/j.inffus.2023.101804>
16. What is Cloud Computing? - Cloud Computing Services, Benefits, and Types - AWS. *Amazon Web Services, Inc.* <https://aws.amazon.com/what-is-cloud-computing/>
17. What Is Cloud Computing? | Microsoft Azure. *Cloud Computing Services | Microsoft Azure.* <https://azure.microsoft.com/en-ca/resources/cloud-computing-dictionary/what-is-cloud-computing>